

Toiveet tavoitteet ja todellisuus – Tutkimus kulttuuripolitiikasta 23 kaupungissa

Pasi Saukkonen ja Minna Ruusuvirta 2009. Cuporen julkaisuja 15. ISBN 978-952-5573-25-1, ISSN 1795-1739.

TIIVISTELMÄ

Teoksessa selvitetään kulttuuripolitiikan tilaa ja tulevaisuuden suuntia 23 suomalaisessa kaupungissa. Tutkimuksen kohteena ovat taiteen ja kulttuurin asema kaupunkikehityksessä, kulttuuritoiminnan päätöksenteko- ja hallintorakenteet sekä erilaiset tavat järjestää kulttuuripalveluja. Tutkimuksen keskeisiä aineistoja ovat kaupunkien yleis- ja kulttuuristrategiat, kulttuuritoiminnan kustannusten tiedonkeruun tulokset sekä kulttuurijohtajien haastattelut.

Kunnallinen kulttuuripolitiikka on tienhaarassa. Taiteelle, kulttuurille ja luovuudelle on ladattu paljon odotuksia kaupunkien kehityksessä. Taide ei ole olemassa vain taiteen vuoksi, vaan kulttuurin nähdään lisäävän asukkaiden hyvinvointia ja parantavan paikkakunnan vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä. Kulttuuritoiminnan taloudelliset voimavarat ovat kuitenkin varsin vähäiset, ja säästämispressureet ovat monessa kunnassa kovat. Palvelujen tuottamiselle haetaan aktiivisesti uusia malleja, ja myös kulttuuriavustusten periaatteita ja käytäntöjä ollaan uudistamassa. Kaikki tämä asettaa kuntien kulttuurihallinnolle ja kulttuurijohtamiselle uusia haasteita.

Kunnilla on merkittävä rooli taide- ja kulttuuripalvelujen tarjoamisessa suomalaisille. Tutkimus osoittaa, että toisen maailmansodan jälkeen rakennettu varsin yhtenäinen toimintamalli on eriytyneessä ja kunnat etsivät aktiivisesti vaihtoehtoisia kulttuuripalvelujen tuottamisen tapoja. Monimuotoisuuden lisäksi tuloksena voi olla myös eriarvoisuutta.